

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПО НАДАННЮ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ УКРАЇНИ

Ергард Н.М.

Кафедра судової медицини та медичного права Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

Судово-медична експертиза, пов'язана з дефектами надання медичної допомоги медичними працівниками, є однією з найскладніших в комісійних відділах судово-медичних експертиз. Це пов'язано не тільки з визначенням своєчасності і повноти надання медичної допомоги, а й з рівнем кваліфікації залучених судово-медичних експертів і лікарів-фахівців з різних галузей медицини.

Залучення до проведення такого роду судово-медичних експертиз лікарів-фахівців інших медичних спеціальностей (акушер-гінекологи, терапевти, невропатологи, хірурги тощо) допомагає експерту обґрунтувати клінічні діагнози, проаналізувати лабораторно-діагностичні дані і визначити методи профілактики та шляхи лікування в кожен конкретний випадок. Однак, згідно зі ст. 102 нового Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України) КПК від 19.11.12 р. залучаються лікарі-спеціалісти не є експертами і вже не мають права підпису, а також не можуть брати участь в судово-медичній експертизі в якості експерта, оскільки вони не внесені до Реєстру атестованих судових експертів Міністерства юстиції України. Незважаючи на це, до цих пір в судово-медичних бюро України лікарі-фахівці продовжують брати активну участь в проведенні комісійних судово-медичних експертиз, спираючись лише на Наказ МОЗ України №6 від 17.01.1995 року «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України», де в «Правилах проведення комісійних судово-медичних експертиз в бюро судово-медичної експертизи» зазначено, що: «... в залежності від характеру експертизи до складу комісії можуть входити як фахівці тільки в галузі судово-медичної експертизи, так і фахівці інших медичних / в тому числі і фахівці медико-соціальних експертних комісій МОЗ / і немедичних спеціальностей. За своїм процесуальним статусом всі вони при проведенні експертизи є експертами», що значно суперечить вимогам чинного нового КПК України.

В ході роботи були проаналізовані судово-медичні експертизи в період з 2012 по 2017 роки рік у відділах комісійних судово-медичних експертиз бюро судово-медичної експертизи з урахуванням рівня складності експертиз.

В ході вивчення прийшли до висновку, що в більшості випадків при проведенні складної експертизи потрібно не тільки високий рівень кваліфікації експертів, а й є необхідність залучати кваліфікованих лікарів-спеціалістів, які мають великий клінічний досвід і можуть допомогти експерту в спірних клінічних питаннях при з'ясуванні причин дефектів надання медичної допомоги. Звичайно, лікар судово-медичний експерт повинен мати базові фундаментальні знання з усіх галузей медицини, але, на жаль, експерт не може охопити повну глибину всіх цих

знань, і змушений рахуватися з думкою клініцистів щодо надання медичної допомоги пацієнту.

Для вирішення процесуально-правового питання про дозвіл для залучення лікаря-фахівця до складу експертної комісії, які за своїм статусом не є експертами і, відповідно, позбавлені права підпису (висновків) експертизи, необхідно відповідно до п. 2 ч. 3 ст. 69 КПК України (2012 р) заявляти клопотання про залучення лікаря-фахівця особі, яка призначила експертизу. Необхідно враховувати те, що проведення комісійних судово-медичних експертиз в бюро судово-медичної експертизи, в порушення п. 2 ч. 3 ст. 69 КПК України (2012 р) є неприпустимим і, в такому разі, не буде враховуватися в суді.

Також, потрібно невідкладно привести у відповідність з нормами КПК України, Наказ МОЗ України № 6 від 17.01.1995 року «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» (з додатками) та в найкоротші терміни визначитися з правовим статусом фахівців в області медицини, які залучаються до проведення комісійної судово-медичної експертизи.